

A. Κείμενο

Εἰ ἐν Ἰλίῳ Ἑλένη ἦν, Ἀν ἡ Ελένη βρισκόταν στην Τροία,	Επομένως ταιριάζει να θεωρούμε αυτούς πάρα πολύ ευτυχισμένους,
ἀπέδοντο ἂν αὐτὴν τοῖς Ἑλλησιν οἱ Τρῶες,	οι Τρῶες θα την έδιναν στους Έλληνες,
ἐκόντος γε ἢ ἄκοντος Ἀλεξάνδρου.	με τη θέληση ή χωρίς τη θέληση του Αλέξανδρου.
Οὐ γὰρ δὴ οὕτω γε φρενοβλαβῆς ἦν Πρίαμος οὐδὲ οἱ ἄλλοι Τρῶες,	Γιατί βέβαια δεν ήταν τόσο παράφρονας ο Πρίαμος ούτε οι άλλοι Τρῶες,
ὥστε τοῖς σφετέροις σώμασι καὶ τοῖς τέκνοις καὶ τῇ πόλει κινδυνεύειν ἐβούλοντο,	ώστε να βάζουν σε κίνδυνο τη ζωή τη δική τους και των παιδιών τους και της πόλης τους,
ὅπως Ἀλέξανδρος Ἑλένη συνοικῆ.	για να ζει ο Αλέξανδρος μαζί με την Ελένη.
Εἰ δὲ τοι καὶ ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις ταῦτα ἐγίνωσκον,	Κι αν βέβαια και στα πρώτα χρόνια είχαν αυτή τη γνώμη,
ἐπεὶ πολλοὶ μὲν τῶν ἄλλων Τρῶων, μάλιστα δὲ οἱ αὐτοῦ υἱεῖς,	όταν πολλοί άλλοι Τρῶες και μάλιστα και τα παιδιά του,
ὅποτε συμμίσγοιεν τοῖς Ἑλλησιν, ἀπώλλυντο,	σκοτώνονταν όσες φορές συγκρούονταν με τους Έλληνες,
Πρίαμος, εἰ καὶ αὐτὸς Ελένη συνώκει,	ο Πρίαμος, ακόμη κι αν συγκατοικούσε ο ίδιος με την Ελένη,

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

ἀπέδωκεν ἄν αὐτὴν Μενελάω,	θα την επέστρεφε στο Μενέλαο,
ἵνα αὐτὸς καὶ οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ ἀπαλλαγεῖεν τῶν παρόντων κακῶν.	για να απαλλαγούν ο ίδιος και οι υπήκοοί του από τις συμφορές της εποχής τους.
Ἄλλ' οὐ γὰρ εἶχον Ἑλένην ἀποδοῦναι	Αλλά δεν είχαν την Ελένη, για να την επιστρέψουν
οὐδὲ λέγουσιν αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν ἐπίστευον οἱ Ἕλληνες,	ούτε τους πίστευαν οι Ἕλληνες, παρόλο που αυτοί ἔλεγαν την ἀλήθεια,
ὥς μὲν ἐγὼ γνώμην ἀποφαίνομαι,	ὅπως ἐγὼ πιστεύω,
τοῦ δαιμονίου παρασκευάζοντος	επειδὴ ο θεὸς μηχανευόταν
ὅπως πανωλεθρία ἀπολόμενοι	οι οποίοι, αφού ἔλαβαν θνητά σώματα,
καταφανές τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις ποιήσωσι,	να κάνουν ολοφάνερο στους ανθρώπους αυτό
ὥς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων	ὅτι δηλαδή για τις μεγάλες αδικίες
μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν.	μεγάλες εἶναι και οι τιμωρίες ἀπὸ τους θεοὺς.

Ἡρόδοτος, Ἱστορίη 2.120 (διασκευή)

❖ **Θυμάμαι :**

Α' κλίση	Κατὰ την πρώτη κλίση κλίνονται ονόματα αρσενικά και θηλυκά: τα αρσενικά λήγουν σε -ας ή σε -ης και τα θηλυκά σε -α ή σε -η.
Β' κλίση	Κατὰ τη δεύτερη κλίση κλίνονται ονόματα και των τριών γενών: αρσενικά και θηλυκά που λήγουν σε -ος και ουδέτερα που λήγουν σε -ον.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Γ' κλίση	Τα τριτόκλιτα ουσιαστικά στην ενική ονομαστική λήγουν σ' ένα από τα φωνήεντα α, ι, υ, ω, ή σ' ένα από τα σύμφωνα ν, ρ, ς (ξ, ψ)· στην ενική γενική λήγουν σε -ος, -ως, ή -ους.
-----------------	--

❖ **Θυμάμαι :**

Είδη επιθέτων	Κλίση επιθέτων
<p>1) πολλά είναι τρικατάληκτα με τρία γένη, δηλ. έχουν τρία γένη (αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο) και τρεις καταλήξεις, μία για κάθε γένος: ὁ σοφός, ἡ σοφή, τὸ σοφόν — ὁ βαθύς, ἡ βαθεΐα, τὸ βαθύ·</p> <p>2) αρκετά είναι δικατάληκτα με τρία γένη, δηλ. έχουν τρία γένη, αλλά μόνο δύο καταλήξεις, μία για το αρσενικό και το θηλυκό και μία για το ουδέτερο: ὁ, ἡ ἄφθονος, τὸ ἄφθονον — ὁ, ἡ ἐπιμελής, τὸ ἐπιμελές·</p> <p>3) μερικά είναι μονοκατάληκτα με δύο γένη, δηλ. έχουν μόνο δύο γένη, το αρσενικό και το θηλυκό, και μία κοινή κατάληξη: ὁ, ἡ πένης — ὁ, ἡ φυγὰς — ὁ, ἡ ἄρπαξ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ὅσα επίθετα σχηματίζουν το αρσενικό και το ουδέτερο κατά τη β' κλίση λέγονται δευτερόκλιτα· ὅσα σχηματίζουν τα δύο αυτά γένη κατά την γ' κλίση λέγονται τριτόκλιτα. 	<p>1) τα τρικατάληκτα με τρία γένη σχηματίζουν το θηλυκό πάντοτε κατά την α' κλίση (ἡ δικαία, ἡ καλή — ἡ βαθεΐα, ἡ πᾶσα) και το αρσενικό και το ουδέτερο ἄλλα κατά τη β' κλίση και ἄλλα κατά την γ' κλίση (ὁ δίκαιος, τὸ δίκαιον, γεν. τοῦ δικαίου — ὁ ἄπας, τὸ ἅπαν, γεν. τοῦ ἅπαντος)·</p> <p>2) τα δικατάληκτα με τρία γένη κλίνονται ἄλλα κατά τη β' και ἄλλα κατά την γ' κλίση: ὁ, ἡ βάρβαρος, τὸ βάρβαρον, γεν. τοῦ βαρβάρου — ὁ, ἡ σῶφρων, τὸ σῶφρον, γεν. τοῦ σῶφρονος·</p> <p>3) τα μονοκατάληκτα με δύο γένη κλίνονται τα περισσότερα κατά την γ' κλίση: ὁ, ἡ φυγὰς, γεν. φυγὰδος — ὁ, ἡ πένης, γεν. πένητος.</p>

❖ **Θυμάμαι :**

ΟΡΙΣΤΙΚΗ				
		Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας
Ενικ.	α'	εἶμι (έσ-μί)	ἦ και ἦν	ἔσομαι (έσ-σομαι)
	β'	εἶ (έσ-σι)	ἦσθα	ἔσῃ ή ἔσει
	γ'	έσ-τι(ν)	ἦν	ἔσται
Πληθ.	α'	έσ-μέν	ἦ-μεν	έσόμεθα
	β'	έσ-τέ	ἦ-τε ή ἦσ-τε	έσεσθε

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

γ'	εί-σι(ν) (έσ-νοι)	ῆ-σαν	ἔσσονται
----	-------------------	-------	----------

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ		ΕΥΚΤΙΚΗ		ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	
		Ενεστώτας		Μέλλοντας	
Ενικ.	α'	ῶ (ἔσ-ω)	εἶη-ν (έσ-ίη-ν)	ἔσοίμην	—
	β'	ῆ-ς	εἶη-ς	ἔσοι-ο	ἴσ-θι (αντί: ἔσ-θι)
	γ'	ῆ	εἶη	ἔσοι-το	ἔσ-τω
Πληθ.	α'	ῶ-μεν	εἶη-μεν ή εἶ-μεν	ἔσοί-μεθα	—
	β'	ῆ-τε	εἶη-τε ή εἶ-τε	ἔσοι-σθε	ἔσ-τε
	γ'	ῶ-σι(ν)	εἶη-σαν ή εἶ-εν	ἔσοι-ντο	ἔσ-των ή ὄν-των ή ἔσ-τωσαν
ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ			ΜΕΤΟΧΗ		
Ενεστώτας		Μέλλοντας		Ενεστώτας	
εἶναι (ἔσ-ναι)		ἔσεσθαι		ῶν, γεν. ὄντος οὔσα, γεν. οὔσης ὄν, γεν. ὄντος	ἔσόμενος ἔσομένη ἔσόμενον

❖ Θυμάμαι :

Στα βαρύτονα ρήματα της α' συζυγίας ανήκουν: α) τα **φωνηεντόληκτα**
ασυναίρετα: λύ-ω, παιδεύ-ω κ.ά.· β) τα **αφωνόληκτα** (δηλ. όσα έχουν χαρακτήρα κ, γ, χ - π, β, φ- τ, δ, θ): πλέκ-ω, γράφ-ω, πείθ-ω κ.ά.· γ)
τα **υγρόληκτα** και **ενρινόληκτα** (δηλ. όσα έχουν χαρακτήρα λ,ρ - μ, ν): άγγέλλ-ω, σπείρ-ω, νέμ-ω, μέν-ω κ.ά.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Χρόνοι Αριθμοί		ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡ.	ΜΕΤΟΧΗ
Ενεστ.	Ενικ.	λύ-ω λύ-εις λύει	λύ-ω λύ-ης λύ-η	λύ-οιμι λύ-οις λύοι	— λύ-ε λυ-έτω	λύ-εν	λύ-ων
	Πληθ.	λύ-ομεν λύ-ετε λύ-ουσι(ν)	λύ-ομεν λύ-ητε λύ- ωσι(ν)	λύ-οιμεν λύ-οιτε λύ-οιεν	— λύ-ετε λυ- όντων ² ή λυ-έτωσαν — λύ-ετον λυ- έτων		λύ-ουσα
	Δυϊκ.	— λύ-ετον λύ- ετον	— λύ-ητον λύ- ητον	— λύ-οιτον λυ- οίτην			λύ-ον
Παράτ.	Ενικ.	ἔ-λυ-ον ἔ-λυ-ες ἔ-λυ-ε				λύ-σεν	
	Πληθ.	ἔ-λυ-ομεν ἔ-λυ- ετε ἔ-λυ-ον					
	Δυϊκ.	— ἔ-λυ-ετον ἔ- λυ-έτην					
Μέλλοντ.	Ενικ.	λύ-σω λύ-σεις λύ-σει		λύ-σοιμι λύ-σοις λύ-σοι		λύ-σειν	λύ-σων
	Πληθ.	λύ-σομεν λύ- σετε λύ- σοσι(ν)		λύ-σοιμεν λύ-σοιτε λύ-σοιεν			λύ- σουσα
	Δυϊκ.	— λύ-σετον λύ- σετον		— λύ-σοιτον λυ- σοίτην			λύ-σον

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Αόριστος	Ενικ.	ἔ-λῶ-σα ἔ-λυ-σας ἔ-λυ-σε(ν)	λύ-σω λύ-σης λύ-ση	λύ-σαιμι λύ-σαις ἢ λύ-σει-ας λύ-σαι ἢ λύ-σειε(ν) ¹	— λύ-σον λυ-σάτω	λύ-σαν
	Πληθ.	ἔ-λύ-σαμεν ἔ-λύ-σατε ἔ-λυ-σαν	λύ-σωμεν λύ-σητε λύ-σωσι(ν)	λύ-σαιμεν λύ-σαιτε λύ-σαιεν ἢ λύ-σειαν	— λύ-σατε λυ-σάντων ² ἢ λυ-σάτωσαν	
	Δυϊκ.	— ἔ-λύ-σατον ἔ-λυ-σάτην	— λύ-σητον λύ-σητον	— λύ-σαιτον λυ-σαίτην	— λύ-σατον λυ-σάτων	

Χρόνοι	Αριθμοί	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡ.	ΜΕΤΟΧΗ	
Παρακείμενος	Μονολεκτ.	Ενικ.	λέ-λῶ-κα λέ-λυ-καςλέ-λυ-κε	λε-λύ-κω λε-λύ-κης λε-λύ-κη	λε-λύ-κοιμι λε-λύ-κοις λε-λύ-κοι	(εύχρηστος ο περιφραστικός)	λε-λυ-κώς λε-λυ-κυῖα λε-λυ-κός	
		Πληθ.	λε-λύ-καμεν λε-λύ-κατε λε-λύ-κασι(ν)	λε-λύ-κομεν λε-λύ-κητε λε-λύ-κωσι(ν)	λε-λύ-κοιμεν λε-λύ-κοιτε λε-λύ-κοιεν			
		Δυϊκ.	— λε-λύ-κατον λε-λύ-κατον	— λε-λύ-κητον λε-λύ-κητον	— λε-λύ-κοιτον λε-λυ-κοίτην			
	Περιφραστ.	Ενικ.		λε-λυ-κώς -κυῖα -κός ὤ ἦς ἦ ³	λελυκώς κτλ. εἶην εἶης εἶη ³	λελυκώς κτλ. — ἴσθι ἔστω		
		Πληθ.		λε-λυ-κότες -κυῖαι -κότα ὄμεν ἦτε ὄσι	λελυκότες κτλ. εἶμεν (εἶμεν) εἶητε (εἶτε) εἶησαν (εἶεν)	λελυκότες κτλ. — ἔστε ἔστων		
		Δυϊκ.		λε-λυ-κότε -κυῖα -κότε — ἦτον	λελυκότε κτλ. — εἶητον (εἶτον) εἶητην (εἶτην)	λελυκότε κτλ. — ἔστον ἔστων		
Υπερ-συντέλ.	Ενικ.	ἔ-λε-λύ-κειν ¹	ἔ-λε-λύ-κεις ¹	ἔ-λε-λύ-κει ¹				
	Πληθ.	ἔ-λε-λύ-κεμεν ² κεσαν ²	ἔ-λε-λύ-κετε ²	ἔ-λε-λύ-				
	Δυϊκ.	-- κέτην	ἔ-λε-λύ-κετον	ἔ-λε-λυ-				

ΜΕΣΗ ΦΩΝΗ

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Χρόνοι	Αριθμοί	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ	ΑΠΑΡ.	ΜΕΤΟΧΗ
Ενεστ.	Ενικ.	λύ'-ομαι λύ-η(-ει) ² λύ-εται	λύ-ωμαι λύ-η λύ-ηται	λυ-οίμην λύ-οιο λύ-οιτο	— λύ-ου λυ-έσθω	λύ-εσθαι	λυ-όμενος
	Πληθ.	λυ-όμεθα λύ-εσθε λύ-ονται	λυ-όμεθα λύ-ησθε λύ-ωνται	λυ-οίμεθα λύ-οισθε λύ-οιντο	— λύ-εσθε λυ-έσθων ² ή λυ-έσθωσαν		λυ-ομένη
	Δυϊκ.	— λύ-εσθον λύ-εσθον	— λύ-ησθον λύ-ησθον	— λύ-οισθον λυ-οίσθην	— λύ-εσθον λυ-έσθων		λυ-όμενον
Παρατ.	Ενικ.	έ-λυ-όμην έ-λύ-ου έ-λύ-ετο					
	Πληθ.	έ-λυ-όμεθα έ-λύ-εσθε έ-λύ-οντο					
	Δυϊκ.	— έ-λύ-εσθον έ-λυ-έσθην					
Μέσος Μέλλ.	Ενικ.	λύ-σομαι λύ-ση(-ει) ² λύ-σεται		λυ-σοίμην λύ-σοιο λύ-σοιτο		λύ-σεσθαι	λυ-σόμενος
	Πληθ.	λυ-σόμεθα λύ-σεσθε λύ-σονται		λυ-σοίμεθα λύ-σοισθε λύ-σοιντο			λυ-σομένη
	Δυϊκ.	— λύ-σεσθον λύ-σεσθον		— λύ-οισθον λυ-οίσθην			λυ-σόμενον

Μέσος Αόριστος α'	Ενικ.	έ-λυ-σάμην έ-λύ-σω έ-λύ-σατο	λύ-σωμαι λύ-ση λύ-σηται	λυ-σαίμην λύ-σαιο λύ-σαιτο	— λύ-σαι λυ-σάσθω	λύ-σασθαι	λυ-σάμενος
	Πληθ.	έ-λυ-σάμεθα έ-λύ-σασθε έ-λύ-σαντο	λυ-σώμεθα λύ-σησθε λύ-σωνται	λυ-σαίμεθα λύ-σαισθε λύ-σαιντο	— λύ-σασθε λυ-σάσθων ² ή λυ-σάσθωσαν		λυ-σαμένη
	Δυϊκ.	— έ-λύ-σασθον έ-λυ-σάσθην	— λύ-σησθον λύ-σησθον	— λύ-σαισθον λυ-σαίσθην	— λύ-σασθον λυ-σάσθων		λυ-σάμενον
Παρακειμ.	Ενικ.	λε-λύ-μαι λε-λυ-σαι λε-λυ-ται	λελυμένος -η -ον ώ ής ή	λελυμένος -η -ον εἶην εἶης εἶη	— λε-λυ-σο λε-λύ-σθω ³	λε-λύ-σθαι	λε-λυ-μένος
	Πληθ.	λε-λύ-μεθα λε-λυ-σθε λε-λυ-νται	λελυμένοι -αι α ὄμεν ήτε ὄσι(ν)	λελυμένοι -αι -α εἶμεν (εἶμεν) εἶητε (εἶτε) εἶησαν (εἶεν)	— λε-λυ-σθε λε-λύ-σθων ² ή -σθωσαν		λε-λυ-μένη
	Δυϊκ.	— λε-λυ-σθον λε-λυ-σθον	— λελυμένω -α -ω ήτων ήτον	λελυμένω -α -ω — εἶητον (εἶτον) εἶήτην (εἶτην)	— λε-λυ-σθον λε-λύ-σθων		λε-λυ-μένον
Υπερ-συντέλ.	Ενικ.	έ-λε-λύ'-μην έ-λέ-λυ-σο έ-λέ-λυ-το					
	Πληθ.	έ-λε-λύ-μεθα έ-λέ-λυ-σθε έ-λέ-λυ-ντο					
	Δυϊκ.	— έ-λέ-λυ-σθον έ-λε-λύ-σθην					

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Γ2. Συντακτικό

❖ Θυμάμαι :

<p>Ένα απαρέμφατο μπορεί να έχει άρθρο (ουδετέρου γένους, ενικού αριθμού) σε όλες τις πτώσεις και τότε λέγεται έναρθρο κι έχει άρνηση «μή».</p>	<p>Όταν ένα απαρέμφατο δεν έχει άρθρο, λέγεται άναρθρο και διακρίνεται σε ειδικό και τελικό.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ειδικό: μεταφράζεται με τις λέξεις «ότι», «πως», εξαρτάται από ρήματα που σημαίνουν «λέω», «νομίζω», «γνωρίζω», «αντιλαμβάνομαι» κ.ά., δέχεται άρνηση ού. • Τελικό: μεταφράζεται με τη λέξη «να», εξαρτάται από ρήματα που σημαίνουν «θέλω», «μπορώ», «προτρέπω», «απαγορεύω» κ.ά., δέχεται άρνηση μη.
<p>Συντακτική χρήση : όπως ένα ουσιαστικό.</p>	<p>Συντακτική χρήση :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντικείμενο σε προσωπικά ρήματα, δηλ. ρήματα που κλίνονται σε όλα τα πρόσωπα και έχουν ως υποκείμενο κάποιο πρόσωπο, ζώο ή πράγμα. • Υποκείμενο σε απρόσωπα ρήματα, δηλ. ρήματα που απαντούν μόνο στο γ' εν. πρόσωπο και δεν έχουν ως υποκείμενο κάποιο πρόσωπο, ζώο ή πράγμα. Είναι παρόμοια με τα ν.ε. «πρέπει», «λέγεται», «ενδέχεται» κ.ά.· συνηθέστερα στην α.ε. είναι τα δεῖ, χρή (= πρέπει), προσήκει (= αρμόζει). Την ίδια συντακτική θέση παίρνει το απαρέμφατο και με απρόσωπες εκφράσεις, δηλ. φράσεις που αποτελούνται από ένα επίθετο ή ένα επίρρημα και το γ' ενικό πρόσωπο των ρημάτων εἶμι και ἔχω, π.χ. δίκαιόν ἐστι (= είναι δίκαιο / είναι σωστό), καλόν ἐστι (= είναι όμορφο / είναι καλό), καλῶς ἔχει (= καλόν ἐστι)

❖ Θυμάμαι :

<p>Οι μετοχές, ανάλογα με τη συντακτική τους λειτουργία, διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες: επιθετικές, κατηγορηματικές, επιρρηματικές.</p>
<p>Επιθετική :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μεταφράζεται ως αναφορική πρόταση με τις λέξεις «που», «ο οποίος». • Συντακτικά καταλαμβάνει θέσεις ουσιαστικών και επιθέτων.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Κατηγορηματική :

- Μεταφράζεται με τις λέξεις «να», «ότι» και (σπανιότερα, όταν εξαρτάται από ρήμα ψυχικού πάθους) «που».
- Εξαρτάται συνήθως από ρ. συνδετικά, γνωστικά, αισθητικά, έναρξης, λήξης, ψυχικού πάθους.

Επιρρηματική : Λειτουργεί ως επίρρημα.

- τροπική [μτφρ. με ν.ε. μετοχή (-ντας), «με το να»]
- χρονική (μτφρ. «όταν», «αφού», «ενώ»)
- αιτιολογική (μτφρ. «επειδή», «αφού», «εφόσον»)
- τελική (μτφρ. «για να», δηλώνει σκοπό και βρίσκεται σε χρόνο μέλλοντα)
- υποθετική (μτφρ. «αν»)
- εναντιωματική (μτφρ. «αν και», «μολονότι»)

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!